

هدف اصلی استفاده از گچ یا آتل حمایت از استخوان آسیب دیده است. مفصل صدمه دیده و دیگر بافت های اندام است. آنها درد و تورم اندام را کاهش داده و موجب کم شدن اسپاسم عضلات می شوند. بیشترین مورد استفاده گچ و آتل در زمان پیچ خوردگی مفاصل و بی حرکت کردن شکستگی ها است.

آتل در واقع یک گچ نصفه است، بنابراین در اندامی که احتمال دارد تورم پیدا کند یا تورم بیشترشود از آن استفاده میشود.

هم آتل هم گچ باید طول کافی داشته باشند این طول باید به اندازه ای باشد که بتواند یک مفصل در بالای محل شکستگی و یک مفصل در پایین محل شکستگی را بیحرکت نگه دارد.

گاهی اوقات در روزهای اول بعد از شکستگی، چون اندام متورم است برای بی حرکت کردن شکستگی از آتل استفاده می شود و بعد از چند روز که تورم اندام کاهش پیدا کرد اندام با یک گچ تعویض می شود. گاهی اوقات بعد از گچ گیری وبعد از گذشت چندروز تا چند هفته به علت کاهش بیشتر تورم اندام، ممکن است گچ شل شود. در این حال بهتر است گچ باز شده و گچ دیگری تهیه شود در بعضی مواقع بعد از این که شکستگی جوش خورد گچ باز شده و به جای آن از یک آتل استفاده می شود تا بیمار بتواند در طول روز چند بار آن را در آورده و حرکتی را برای اندام انجام داده و دوباره آن را ببندد.

جلوگیری از تورم اندام به دنبال گچ گیری پا:

گاهی اوقات در ۲-۳ روز اول بعد از گچ گیری ممکن است تورم اندام بیشتر شده و بیمار احساس کند گچ سفت شده و به اندامش فشار وارد میکند

برای ممانعت از این وضعیت باید به نکات زیر توجه کند: باید در چند روز اول بعد از گچ گیری دراز کشیده و یک یا چند بالش زیر اندام طوری قرار داد که ساق یا ساعد بالاتر از سطح قلب قرار بگیرد. با این کار خون و مایعات از اندام به طرف قلب باز گشت کرده و تورم کم میشود و در صورت ایجاد تورم هم میتوان با این اقدام تورم را کم کرد.

انگشتان دست یا پای شکسته شده را مکرراً حرکت بدهید.

مقداری یخ خرد شده را در یک کیسه پلاستیکی خشک قرار داده و آن را روی گچ یا آتل در محل ضایعه دیده قرار دهید.

در صورت علائم زیر باید به پزشک معالج خود مراجعه کنید:

افزایش درد یا تورم اندام و احساس سفت شدن گچ یا آتل .

احساس بی حسی یا سوزن سوزن شدن در دست یا پا به علت فشار گچ یا آتل

احساس سوزش در پوست زیر گچ.

تورم دست یا پا که در پایین تر از محل گچ یا آتل قرار دارد.

از دست دادن توانایی حرکت انگشتان دست یا پا.

سازمان تأمین اجتماعی

بیمارستان تأمین اجتماعی سنندج

مراقبت از اندام گچ

گیری شده

اورژانس - پاییز ۱۴۰۰

کمیته آموزش بیمار

این کاهش جریان خون در ابتدا موجب قرمزی و احساس سوزش موضعی میشود و بعد از مدتی درد ایجاد شده و بعد از آن پوست می میرد و سیاه می شود.

بنابراین هر گونه احساس سوزش یا درد در زیر گچ یا اتل باید به اطلاع پزشک رسانده شود . مشکل دیگر گچ و اتل این است که بروز عفونت در زیر آنها قابل ردیابی نیست .

ایجاد هر گونه عفونت در زیر گچ یا اتل بخصوص در پوست ،موجب بروز سوزش و درد میشود. پس احساس درد و سوزش باید هشدار باشد که در صورت ایجاد بیماری به پزشک مراجعه کند. وارد کردن اجسام خارجی به زیر گچ و اتل برای خاراندن پوست موجب افزایش احتمال بروز زخم و عفونت آن شود .

منبع: کتاب پرستاری برونر سوارث

با انجام یک آزمایش ساده می توان مشخص کرد که آیا گچ بیش از اندازه به عروق اندام فشار وارد می کند یا خیر :

برای این کار با انگشت شصت و سبابه دست سالم، ناخن یکی از انگشتان اندامی که در گچ است فشار می دهیم تا رنگ آن از صورتی به سفید تغییر یابد. با رها کردن ناخن باید رنگ آن مجدداً و به سرعت از سفید به صورتی برگردد. در صورتی که این بازگشت رنگ به کندی صورت گیرد نشانه اختلال عروقی اندام است.

می توان این بازگشت رنگ ناخن را در دو اندام مقایسه کرد تا بهتر به اختلال احتمالی آن پی برد از دیگر عوارض گچ و اتل فشار موضعی آن به بعضی قسمت های برجسته تر پوست است.

به طور مثال هم گچ وهم اتل اندام تحتانی میتواند به قوزک ها و یا به پوست سر استخوان فیبولا فشار آورد چون پوست این قسمت مستقیماً بر روی استخوان قرار داشته و برجسته تر هم هست فشار بر آنها می تواند موجب کاهش جریان خون موضعی در این نواحی شود. این کاهش جریان خون در ابتدا موجب قرمزی و احساس سوزش موضعی میشود و بعد از مدتی درد ایجاد شده و بعد از آن پوست می میرد و سیاه میشود.